UUTISET

Marjanpoimijoiden tuloon varauduttu

Työ- ja elinkeinoministeriö ja ulkoasiainministeriö ovat varautuneet ulkomaalaisten metsämarjanpoimijoiden tuloon ja tulevaan satokauteen aiempaa paremmin. Ministeri **Lauri Ihalainen** (sd.) on tavannut marjayrittäjiä ja ratkonut marjanpoimintaan liittyviä ongelmia.

”Tavoitteemme on taata poimijoille toimeentulo ja asianmukaiset olot. Marjayritykset ovat kehittäneet vastuullisia toimintamalleja ja alan itsesääntelyä. Huolenaiheena ovat järjestäytymättömät yritykset.”

Suomen Bangkokin edustusto on rajoittanut niiden marjanostajayritysten mahdollisuuksia toimia viisumikutsujana, joiden toiminnassa on ollut moitittavaa.

Suomeen on tulossa arvioiden mukaan 5 000–6 000 ulkomaalaista metsämarjanpoimijaa. Heistä pääosa tulee Thaimaasta.

Poimijoilla on ollut ylimitoitettuja kuvitelmia ansiomahdollisuuksista.

Monet poimijat ovat päässeet hyviin ansioihin, mutta joka vuosi on niitä, joiden ansiot jäävät alhaisiksi tai jotka jäävät poimintamatkastaan tappiolle.

Myös jokamiehenoikeuden rajoista on käyty keskustelua.

MT

Pietola Copan ympäristöryhmän johtoon

BRYSSEL (MT)

MTK:n ympäristöjohtaja **Liisa Pietola** valittiin torstaina Euroopan tuottajajärjestön Copa-Cogecan ympäristötyöryhmän puheenjohtajaksi.

Ryhmän työsarkaan kuuluu EU:n ympäristölainsäädäntöön, kuten vesiensuojelu-, kasvinsuojelu-, biodiversiteetti- ja ilmastoasioihin vaikuttaminen.

Pietola on toinen MTK:lainen työryhmän puheenjohtaja Copa-Cogecassa. **Max Schulman** vetää järjestön viljatyöryhmää.

NIKLAS HOLMBERG

Nato: Venäjän joukot ehkä vetäytymässä Ukrainasta

Nato on havainnut Venäjän joukkojen liikkuvan Ukrainan rajan lähellä, kertoo pääsihteeri **Anders Fogh Rasmussen**. Rasmussenin mukaan joukot saattavat olla vetäytymässä.

Venäjän puolustusministeriön mukaan 4 junaa ja 15 Iljushin-kuljetuskonetta ovat siirtäneet Venäjän joukkoja pois Rostovin, Belgorodin ja Brjanskin alueilta.

Vladimir Putin on määrännyt sotaharjoituksiin Ukrainan rajan lähellä osallistuneet joukot takaisin asemapaikkoihinsa.

STT

Heikko rupla vähentää venäläisten mökkikauppaa

Venäläiset ovat vähentäneet vapaa-ajan kiinteistöjen ostoa Suomesta. Nyt mökkimarkkinoilla asioivat keskiluokkaiset ja hintatietoiset venäläiset.

Ostajat Venäjältä eivät etsi vain suuria ja kalliita vaan myös vaatimattomia ja halpoja vapaa-ajan asuntoja.

Itä-Suomen yliopistossa selvitettiin venäläisten mökkikauppaa Etelä-Savossa.

Ruplan heikkeneminen vähentää kysyntää. Lakialoite venäläisten maanosto-oikeuden rajoittamisesta on jo saattanut hidastaa kaupankäyntiä.

Venäjällä mökit ja tontit ovat paljon kalliimpia kuin Suomessa.

Turvallisuus vaikuttaa hankintoihin. ”Ei tarvitse pelätä, että joku murtautuu sisälle. Venäjällä on rakennettava korkeat aidat ympärille ja maksettava vartioinnista”, tutkimukseen haastateltu perusteli.

Hankkeen tutkijat **Maija Sikiö** ja **Olga Lipkina** näkevät poliittisen tilanteen, ostorajoitusten ja Suomen imagon vaikuttavan mökkikaupan tulevaisuuteen.

Venäläiset tekivät Suomessa 780 kiinteistökauppaa huippuvuonna 2008. Viime vuonna luku oli enää alle puolet tästä, 360.

Maanmittauslaitoksen asiantuntija **Juhani Väänänen** arvioi STT:lle, että tänä vuonna päästään vähintään samaan. Alkuvuonna tehtiin kaupat melkein sadasta kiinteistöstä.

”Venäläiset ostavat jo talvella päinvastoin kuin suomalaiset. Kovimmin kauppa käy kesäkuussa ja syyskuussa”, Väänänen sanoo.

MT

Atria aloittaa yt-neuvottelut Jyväskylässä

Elintarvikeyhtiö Atria aloittaa yt-neuvottelut Jyväskylän tehtaalla.

Neuvottelut koskevat 48:aa henkilöä, joista pääosa on työntekijöitä lihan valmistus- ja pakkaamistehtävissä. Atrian mukaan irtisanomiset ovat mahdollisia.

Sopeuttamistoimien syy on se, että Saarioinen on irtisanonut sopimuksen lihan pakkaamisesta Jyväskylän tuotantolaitoksella ensi helmikuusta lähtien.

Jyväskylän tehtaalla on kaikkiaan parisataa työntekijää.

STT

ISMO PIRI

Navetta paloi Iissä räjähdysmäisesti ja 50 eläintä kuoli reilut kaksi viikkoa sitten. Tila aikoo rakentaa uuden navetan.

Tulipaloja aiotaan vähentää rakennusväliä kasvattamalla

Maatilan tuotantorakennukset pitäisi tehdä palovaaran takia 15 metrin päähän toisistaan. Sähkölaitteita ja lypsyrobotteja pitäisi huoltaa säännöllisesti.

Maatilojen suurpalot ovat lisääntyneet kolmena vuonna peräkkäin.

Riskipäällikkö **Juhani Savolainen** Lähi-Tapiolasta analysoi lähes kaikkien viime aikojen suurpalojen syttyneen sähkölaitteista. Yksi yli 200 000 euron palo lähti lämpökeskuksesta.

”Suurpalot saatiin jo kohtuulliselle tasolle neljän vuoden takaisen huipun jälkeen”, vahingontorjuntapäällikkö **Seppo Pekurinen** Finanssialan Keskusliitosta kertoo.

Sähkölaitteet pitää huoltaa

Maa- ja metsätalousministeriö aikoo täydentää maatilojen paloasetusta. Asetus koskee tuettua rakentamista ja se halutaan saada voimaan kesäkuussa.

”Asetus on vielä työn alla”, suunnittelija **Kjell Brännäs** ministeriöstä sanoo.

Kanaloiden ja sikaloiden etäisyys muihin rakennuksiin pitenisi 15 metriin. Navetta pitää jo nykyään rakentaa näin kauas muista rakennuksista.

”Rakennusväli on normaali eurooppalainen sääntö, 15 metriä ei ole liioittelua”, Pekurinen kertoo.

Palo-osastointia aiotaan tarkentaa.

Sähkölaitteilta edellytettäisiin kunnossapidon ohjelmaa. Ne pitäisi huoltaa muutaman vuoden välein. Ilmastointilaitteet tarkistettaisiin samoin.

Tarkastuslistalla ovat rehunsekoittimet ja ruokintarobotit. Elektroniikasta on syttynyt runsaasti paloja. Moottorityökoneet varustetaan päävirtakytkimin.

Ilmastointikanavat tehdään usein polyuretaanimuovista, joten ne pitäisi eristää. Öljypohjainen materiaali kiihdyttää palamista.

Monet viime aikojen tulipalot ovat syttyneet räjähdysmäisesti. Palovaroitin olisi Pekurisen mukaan hälyttänyt usein ajoissa, ja leviäminen olisi voitu estää.

”Alkusammutus on ratkaisevaa.”

Palovaroitinten järjestelmistä edellytettäisiin vuosittaista huoltoa. Huolto maksaa parisataa euroa.

Asetus pätee ennen suojeluohjetta

Sähkötarkastuksia edellytetään maatiloilta yleensä 15 vuoden välein. Asetus ei muuta viranomaisten määräystä, vaikka vakuutusala sitä haluaa.

Pekurinen uskoo vakuutusyhtiöiden kirjoittavan suojeluohjeisiinsa viiden vuoden tarkastusvälin sähkötarkastuksista.

”Laiminlyönti voi pienentää tai kokonaan estää palokorvausta.”

Lakimies **Mika Hakamäki** Kilpailu- ja kuluttajavirastosta sanoo asetuksen pätevän ennen suojeluohjeita. Teksti saattaa mahdollistaa muuta sopimisen.

”Suojeluohjeet eivät voi olla ristiriidassa lain ja asetuksen kanssa.”

Sähkötarkastuksiin aiotaan mukaan lämpökamera. Sillä havaitaan kuumenemiset ja löysät asennukset. Pienet virheet aiheuttavat paloja.

Asiakkuuspäällikkö **Teppo Pöllänen** Pohjola Vakuutuksesta ottaa mukaan vielä ultraäänilaitteen. Lämpökamera ei hänestä yksin riitä sähkötarkastuksissa.

Pohjola on teettänyt asiakastiloillaan satamäärin sähkötarkastuksia. Tulokset alkavat Pöllänen mukaan näkyä.

”Viime vuonna ja nyt alkuvuonna meille ei sattunut ainuttakaan suurpaloa.”

JUHANI VIITALA

Vakuutusyhtiöt eivät liisaa palovaroittimia Norjan malliin

Vakuutusyhtiöt haluavat Suomen maatiloille lisää savuun reagoivia palovaroittimia, mutta rahoittajiksi ne eivät Norjan malliin lähde.

Norjan maatiloilla palovaroittimet yleistyvät selvästi Suomea paremmin. Johtava vakuutusyhtiö liisaa eli vuokraa järjestelmiä. Tila maksaa varoittimen omaksi muutamassa viidessä vuodessa.

Vahingontorjuntapäällikkö **Seppo Pekurinen** Finanssialan Keskusliitosta sanoo ehdottaneensa Norjan mallia Suomeen. Ehdotus ei saa vakuuttajilta vastakaikua.

Asiakkuuspäällikkö **Teppo Pöllänen** Pohjola Vakuutuksesta epäilee palohälytinten toimivuutta Suomen kosteissa ja pölyisissä navetoissa.

”Riskienhallinnan kulttuuria pitää täällä parantaa”, Pöllänen perää.

Tuotantorakennusten olosuhteet haastavat. Tuli syttyy ja leviää pölyisissä oloissa helposti. Siivousta pitää parantaa.

Suomessa palokunnan kestää ajaa palopaikalle maaseudulla. Norjassa palokuntien etäisyydet ovat lyhempiä kuin meillä.

Lähi-Tapiolan liiketoimintapäällikkö **Juha Helander** vetoaa verotukseen.

”Liisausmalli muodostuisi turhan kalliiksi ja vaikeaksi.”

Viljelijän ei kannata kierrättää varoitinlaskua vakuutusyhtiön kautta, koska tämä ei ole arvonlisävelvollinen toimija Suomessa.

Helanderista on selkeää, että viljelijä maksaa laskun ja vähentää arvonlisäveron.

JUHANI VIITALA

Puun polton päästöt huolettavat etenkin taajamissa

Suomen Ilmastopaneelin tuore selvitys haluaa vähentää ilmastoon ja terveyteen vaikuttavia nokipäästöjä nopeasti. Yksi päästölähde on puun poltto.

Suomen nokipäästöt aiheutuvat liikenteen päästöistä ja puun pienpoltosta. Liikennepäästöt vähenevät voimakkaasti uusien dieselajoneuvojen päästövaatimusten ansiosta.

”Puun pienpoltolle ei ole päästölainsäädäntöä, joten oikeiden polttotapojen merkitys korostuu etenkin taajamaalueilla. Yli puolet noen kokonaispäästöistä syntyy puun pienpoltosta”, sanoo päällikkö **Ari Laaksonen** Ilmatieteen laitokselta.

Huonon polton päästöt ovat moninkertaisia puun normaaliin polttoon verrattuna. Päästöjä syntyy märkiä puita ja roskia polttamalla.

Hyvään tulokseen edellytykset ovat kuiva ja puhdas puu, riittävä palamisilma ja säännöllisesti nuohottu tulisija. Päästöjen vähenemisen lisäksi polttopuuta kuluu vähemmän, tulisija pysyy puhtaampana ja kestää pidempään.

Ilmastopaneelin mukaan noki on yksi tärkeimmistä ilmastonmuutoksen aiheuttajista.

Suomen sen ilmastovaikutus aiheutuu lähinnä lumelle laskeutuneesta noesta ja sen takia nopeutuvasta sulannasta. Siksi talviaikaiset päästöt ovat paljon merkittävämmät kuin kesäaikaiset.

”Suomen kesäaikaisten nokipäästöjen vaikutus on mitätön, mutta lumelle laskeutuvasta noesta Suomi tuottaa jopa prosentin. Nokipäästöjen vähentäminen on nopea toimi ilmaston lämpenemisen hillitsemiseksi”, linjaa akatemiaprofessori **Markku Kulmala** Helsingin yliopistosta.

JARMO PALOKALLIO